

„Megteremtette Isten az embert...
férfinak és nőnek teremtette őket”
(Mózes I. könyve, 1. fejezet 27. vers)

Új ikon az illemhelyen

A német alkotmánybíróság Istent játszik. November 7-i döntésében kimondta, hogy a férfi és női nem mellett egy harmadik is létezik: az *interszexuális*. (A megnevezés még nem végleges, lehet, hogy *inter*, lehet, hogy *divers* lesz.) Ezzel az LMBT meghatározás (leszbikus, meleg, biszex, transzszex) kiegészült egy további betűvel, LMBTI lett. Isten tévedett volna? – Nem, nem tévedett, ha elvértve is, de egy tragikus kromoszóma-rendellenesség következtében születnek se nem férfi, se nem nő emberek. Németországban 160 ezerre teszik a számukat.

E rendellenességgel születők ezentúl jogosultak erre a minősítésre a hivatalos eljárások során, a mellékhelyiségek pedig kibővülnek egy harmadik részleggel: a jelző tábla figurájának egyik lábán szoknya, a másikon nadrág van. (A CEU-n állítólag már van ilyen ikon). Az ügy logikus folytatása a homoszexuálisok körüli fejleményeknek: a nemi kisebbséghez tartozást, a normálistól való eltérést nem kell szégyellni, bátran fel kell vállalni. A Spiegel ezt olyan kulturális áttörésnek nevezi, mely megszünteti a „bináris” gondolkodást; amikor valami csak

vagy fehér vagy fekete, német vagy idegen, férfi vagy nő.¹ Miután ez az áttörés sikeresen megtörtént, a lap a következő problémát abban látja, hogy vajon nyújthatnak-e a szülők segítséget az ezen rendellenességgel született gyermeküknek, vagy hagyják magára, hogy melyik WC-be menjen be? Én nem vagyok meggyőződve, hogy aki eddig rejtegette másságát, annak most jót tesz, ha nyíltan „felvállalja”, és tüntetően bevonul a félig szoknyás, félig nadrágos rajzú boxba. Különben is, senki sem lepleződik le, senki sem szégyenül meg a hagyományos WC-kben, el lehet vonulni egy fülkébe. Miközben mindnyájan átérzzük e téma tragikus voltát, a kezelése kissé tragikomikusnak tűnik, hiszen a mellékhelyiség lett az emberi identitás meghatározásának legfontosabb helyszínévé.

¹ Der Spiegel 46/2017. Gedöns? Gesetz! (Barbara Supp)

A nyugati civilizáció most identitásválsággal küszködik. Nem illik büszkén megvallani nemzeti hovatartozásunkat, kultúránkat, történelmünket, vallásunkat, nemiségünket. Büszkék csak a bárminemű kisebbségek lehetnek a másságukra. Ezt az új divatot a politikai baloldal képviseli. Népszerűségét a sorra bekövetkező választási vereségek jelzik.

Magyarország könnyű helyzetben van (lenne), hiszen nyelvünkben nincsenek nemek, és a legtöbb foglalkozás egyaránt vonatkozik férfira vagy nőre (az orvos, a jogász, a tanár lehet férfi is meg nő is). De kíváncsian várom, hogyan oldják meg ezt a problémát azok az országok, ahol a nyelvben nemek vannak és a főnevet ragozzák. Már a külön „interszexuális” WC-fülkék létesítése is komoly pénzekbe kerül majd (amire gyakorlatilag semmi szükség), az ügyintézésben is lesz egy sor többletmunka, de mi lesz a beszélt és írott nyelvben a megszólításokkal? A német lapszerkesztő így fordul olvasóihoz: Liebe Leserinnen und Leser! A tanár a gyerekeket így szólítja meg: Liebe Schölerinnen und Schöler! A jogász lehet Jurist vagy Juristin. Az interszexuális embereket vajon hogyan fogják hívni? A *das* már megvan, már csak a főnév ragját kell kitalálni. Az angolban más nyelvtani akadályt kell leküzdeni: a főnév ugyanaz, de a *he* és *she* mellett mi legyen a harmadik személyes névmás?

Bp, 2017. november 28.

Kiss Károly

(Megjelent a Magyar Idők 2017. dec. 2-i számában)